

EL VALLÉS NOU

PERIÓDIC REGIONALISTA

Preus de Suscripció
 ESPANYA, trimestre. . . . 1'50 ptes.
 Número corrent, 10 céntims.

Redacció i Administració
 Plassa del Bestià, 7, 1.er

Anuncis a preus convencionals
 No s'admeten escrits sense firma

A nostres lectors

Amics lectors, Deu vos guard: ja tornem a serhi, **El Vallés Nou** que per causes agenes a la voluntat dels seus redactors, va creurer prudent suspendre per una temporada la seva publicació torna a reapareixer. S'apropa una lluita, sens dupte la mes trascendental de quantes ha sostingut el nacionalisme catalá, perquè del resultat d'ella depen la sort de Catalunya i d'Espanya tota, i **El Vallés Nou** consegüent amb sos ideals, defensor ferm de la renovació de la política espanyola torna a ocupar son lloc en el sector que te destinat, ve a proseguir les glorioses campanyes que durant sis anys, ha vingut sostenint per a propagar l'ideal nacionalista al Vallés.

Res mes. **El Vallés Nou**, será lo que ha sigut sempre, un ferm defensor del nacionalisme en la comarca del Vallés i un decidit propulsor dels interessos comunals en les localitats.

Al reapareixer nostre periodíc, aquesta redacció es complau en enviar un coral saludo a tots els companys de premsa del Vallés i en especial als periódics de nostra localitat, fent particular menció del periódic nacionalista **Foc Nou** company de causa, aparegut durant nostra ausencia, a qui com a bon germá particularment saludem i especialment ens oferim.

Dit aixó aném a proseguir la tasca temporalment interrumpuda.

La Redacció.

NOSTRE CANDIDAT EN JOAN LLIJÈ I PAGÈS

Els senyors Don Felix Fages i D. Lluís Isamat, diputats provincials per Granollers i Badalona respectivament, han circulat l'adjunta carta.

Sr Dn. . . . .
 Molt Sr. nostre i distingit amic: De-

gut a la incompatibilitat del càrrec de Diputat a Corts amb el que actualment ocupa el nostre estimat amic i company D Bonaventura M.ª Plaja, que fins avui tant a completa satisfacció de tots ha vingut representant aquest Districte en les Corts d'Espanya, ha sigut impossible presentar la seva candidatura altra volta a la reelecció, com creiem hauria sigut

aspiració unánim del Districte. El nostre amic no podia avui renunciar un càrrec amb que el govern l'honorá, reconeixent els seus merits, coneixement i altes dots personals, donantli la seva representació en Govern tant important com el de Navarra, i, per altra banda, no podia quedar de fet orfe de representació el nostre Districte, per lo que ha estat

precís tractar de la substitució del Sr. Plaja i a aquest fi, després de diferents entrevistes de prestigiosos elements del Districte amb la Comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista, aquesta ens ha remés la següent comunicació, que en compliment del nostre deure, i amb veritable satisfacció, vos trametem.

«Barcelona 19 Gener 1918. Senyors D. Felix Fages i Vilá i D. Lluís Isamat Lazoli-Present Estimats amics: La Comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista, després d'una serena reflexió sobre la situació electoral del Districte de Granollers pesant molt les excel·lents qualitats personals dels que han sigut indicats com a possibles candidats a Diputat a Corts per proposta de valiosos elements de dit Districte, no sense vacil·lacions, per lo que als aspirants se refereix, ja que tots son dignes del càrrec i persones grates a la Lliga Regionalista, ha entés que per les condicions de la actual lluita, tenia més provalitats d'èxit D. Joan Lligé i Pagés, i creu, per tant, que ell deu esser el qui porti el Districte de Granollers la representació de la Lliga.

Espera la Comissió d'Acció Política que tots els nostres elements treballaran amb fé per a lograr una completa victòria que, si sempre es necessària, molt més ho es en las circumstancies actuals.

A vostés, com a Diputats provincials, llegítims representans del Districte, encomenem els treballs preparatoris i de posarse d'acord amb el candidat i amb els elements organitzadors.

Sempre de vostés afectíssim amic: Per la Comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista- Lluís Durán i Ventosa».

Res hem d'afegir a aquesta comunicació de la Comissió d'Acció Política de la Lliga; esperem de V. i de tots els seus amics que procuraran posar en aquesta lluita tot el zel i bona voluntat que sempre han demostrat en totes quantes lluites electorals han intervingut.

Per a tractar dels detalls necessaris per a la bona organització de les properes eleccions, tindrem el goig de visitar-lo dintre breus dies en companyia del candidat, el nostre estimat amic D. Joan Lligé i Pagés.

Sempre de V. affcims. amics i S. S. S. S.

Els diputats provincials per els districtes de Granollers i Badalona.

Lluís Isamat. Felix Fages i Vilá.

Barcelona, 21 Gener 1918.

RESSORGIMENT

Hom se sent força impresionat devant l'immensa trascendencia de les eleccions properes per a la vida futura d'Espanya.

Les Corts que n'eixiran hauran d'actuar en moments de gran traspals per al nostre país i per a l'Humanitat tota, i a elles caldrà decidir si l'Estat Espanyol haurà de continuar la llastimosa història de la seva decadencia, seguint sotmés a l'indigna explotació de les colles oligàrquiques que l'han dut al miserable punt en que es troba, o si haurà d'emprendre una política nova que li obri de bat a bat les portes d'un règim lliberador que sia el llevat de sa futura grandesa.

El que hagin d'ésser les noves Corts depent de la voluntat sobirana del poble. Aixís, seran o no Constituents segons sia son comportament en les eleccions que venen. Ho seran si la majoria dels espanyols es captenen de la greugetat de la crisi que passém, i es vera aspiració nacional un cambi de política que aixequi Espanya del nivell vergonyós a que l'ha conduida llur inveterat deixament dels deurers de ciutadania. Mes si per díssort no's fan càrrec del que significa aquest ideal renovador i persisteixen en el mancament suicida que ha permés al caciquisme apoderar-se de les posicions que ocupa, i consenten encara que s'hi mantingui prou ferm per a imposar-se i aturar la trasmudança indispensable per a que Espanya pugui reclamar el lloc que li cal per a poder conviure dignament entre els demés Estats d'Europa, aleshores les noves Corts no seran Constituents i seguirá representant-se la farsa de la vella política que tantes desventures li ha valgut i devallarà mes depressa que mai vers sa total ruïna fins esser engolida pel remolí de lluites que capgiraran el Mon al finalitzar la Guerra.

Mes hem de creurer que aixó no serà pas. Tenim fé i esperem que'l poble Espanyol sotraguejat pel gran traspals que passa el Mon, deixondit pel soroll de les canonades que aixorda l'Europa, despertant arreu l'ánima nacional d'altres pobles que també s'esllanguien, se disposarà a un alçament

formidable per a redimir-se i ardidament se llençarà al combat.

En qualques indrets, especialment treballats pel caciquisme centralista, serà encarnitzada la lluita entre l'esperit renovellador i el que representa la funesta política del desastre. Les oligarquies, fetes a usufructuar el poder fomentant i creant arreu interessos per a nodrir-s'en arruinant al poble, no voldran pas resignar-se a llur anul·lació i contra l'empenta lliberadora que amenaça bandejar-les, mobilitzaran totes llurs reserves i apel·larán als inicús procediments que les caracteritzen per tal d'impedir el triomf de l'Espanya renaixenta.

I es precís que surti triomfant aquest intent de Renovació de que n'es propulsora i capdevantera la Lliga Regionalista, car del seu fracàs s'en esdevindrien una corrua de mals que escruixeixen de pensar-hi. Els greus problemes que la Gran Guerra planteja a Espanya i la solució del plet de Catalunya, qüestions que interessin igualment a totes les nacionalitats hispàniques, fan inajornable aqueix cambi de política, basat en realitats vives, sino's vol que l'Estat Espanyol resti terriblement malmés en aquestes hores decisives.

Tots els Estats del Mon que volen viure amb personalitat propia i conservar la independència, se preocupan seriament de que la post-guerra els trobi ben preparats i en posició aventajosa per a afrontar llurs noves necessitats i conveniencies. I si en ple trastorn ja prenen mesures encaminades a n'aquesta patriòtica finalitat. es clar que Espanya no pot quedar rerassagada sense patir-ne danys irreparables. Ha sigut norma dels governs anteriors al actual, la deixadesa i la imprevisió mes lamentables que han aguditzat, agreujant-els sensiblement, els conflictes derivats de la conflagració mundial i el govern que vingui haurà de pendre el poder en circumstancies ben difícils. L'antic sistema dels partits turnants, d'organitzacions artificioses qu'es trametien pacíficament el poder i el monopolitzaven per la indiferencia del poble esdevingut masell, ha fallit havent compromés enormament Espanya. D'aquí endevant, si'l poble espanyol s'interessa pels seus propis destins, els governs seran fills llegítims del Parlament i aquest la veritable representació nacional, i no podrà governar-se mes Espanya, sense escoltar-se la seva veu i recollir i encarrilar els seus anhels.

La memorable Assemblea de Parlamentaris clogué un periode de la Historia d'Espanya. Les eleccions que venen n'encapçalarán un altre. A la má del poble está que sien el Capítol inicial de son ressorgiment.

MANDONI.

DE NACIONALISME

I.

La doctrina filosòfica d'en Leibnitz, un xic tenebrosa, tal volta degut a lo extraordinari del seu geni, cobdició sempre d'explicacions noves, es respectada per els mes eminents filòsops, malgrat impugnar les seves perilloses teories. Empró, el dictat de la nostra consciència, ens fa admirar a l'ilustre filòsop i polític, quan de la seva ploma s'esmuny el célebre concepte, que'l gran mestre En Enric Prat de la Riba, apuntá en «La Nacionalitat Catalana.» «Els mapes fan conèixer les fites dels Estats, pero, no les de les nacions que surten, al contrari, de la harmonia de les llengües.» La llengua es potser el factor principal que corrobora l'existència de la Nació Catalana.

A ben segur, que si per allí el segle XVI, dessota l'escalf d'aquest sol que plana demunt les encontrades de la terra catalana, s'hi hagués format un gran poeta, amb una imaginació extraordinària, capàs de compondre en llengua castellana, un poema que la posteritat l'hagués admés com a clàssic, el renaixement de la nostra literatura hauria quedat restringit en la voluntat de quatre romàntics, o ni siquera s'hauria iniciat, perque aleshores la parla catalana hauria mort totalment. Mes aixó no succeí perque els catalans tenien una parla seva i no podien enmatllevar-ne cap d'altre; una llei sobrenatural impedía al poeta, cantar les belleses de la seva pàtria en un idioma estranger. En Cabanyes fou un gran geni poètic, d'una imaginació formidable, i la seva obra resta ignorada, perque fou... ¡Un cantor sense llengual com diu en una oda horaciana Mossén Miquel Costa i Llobera. Ni en els temps que la literatura catalana no s'endevinaba per enlloc, podia dirse que la seva parla fos extingida, car aquesta es trobava condensada en els estaments socials mes humils, allí ont no hi entra la indumentaria artificiosa que disfressa a l'home, cubrint-li les seves passions desenfundades. La gent humil de Catalunya al encomenarse a Deu deia el *Pare nostre*, i els nins s'endormiscaven tot infiltrantse en la seva feble pensa cansons de la terra. Pot dirse que'ls iniciadors del renaixement catalá curaren un malalt, empró, no resuscitaren un mort.

Podria Andalusía—com diriem d'altres regions espanyoles—tindre una tradició que no s'amotllés al desenrotllament de la historia castellana, l'estética dels seus pintors i escultors podria tindre un se-

gell remarcable per la seva originalitat, les seves costums podrien ésser regulades per excentricitats llegendàries, les investigacions arqueològiques podrien donarli renom, arreu del mon, per els seus tresors antics. I malgrat tots aquets trets, les regions espanyoles—exceptuant Basconia i Galicia—jamai tindrien tant ben definit el fet de la seva nacionalitat, com Catalunya, suposantla sense historia i amb manca de plasticitat en les seves obres monumentals

«La llengua es l'ànima dels pobles.»

Veusaquí el perque de l'exclusivisme que nosaltres observem al resoldre el problema del regionalisme. Si es tractés de reconstituir l'humanitat, la manera mes humana de fer-ho, seria convertint en Estats absolutament independents, les comarques que parlessin una llengua propia, marcant les seves fites partioneres allí ont una nova parla distingís als habitants. Aquest seria un procediment sublim i potser el mes proper a les doctrines de Jesucrist.

També regoneixem que mentres aquesta fórmula no sigui admesa per totes les rasses del mon, la seva implantació produiria grans trasbalsos i abominables lluites, degudes a la perversitat i les ambicions dels Governes, i a fi de fer factible aquesta santa doctrina, atestada de ideologies sublimes, es establir el regionalisme. Catalunya vol el regionalisme perque es la manera mes efíca d'evitar l'intromissió d'agents estrangers en els seus afers, vol l'autonomia perque es el medi mes intens de normalitzar l'administració dels pobles. Empró, Catalunya vol, i per aixó no pot admetre el regionalisme d'alguns polítics espanyols, que es respecti la seva individualitat, vol constituhir-se segons les seves necessitats i establir lleis qu'estiguin d'acort amb el seu caràcter i sobretot vol la cooficialitat del seu idioma, perque aquest es el justificant mes importantíssim de la seva personalitat.

JOSEP SALA.

COMARCALS:

CARDEDEU

Ha sigut molt ben rebut en aquesta població el nomenament de D. Joan Lligé com a candidat de la Lliga Regionalista per a les properes eleccions de diputats a Corts.

La simpatía de que gaudeix la familia Lligé a Cardedeu, d'on era fill el pare de D. Joan, i per qual embelliment i desenrotllo éll tant ha treballat, fa que se senti verdader entusiasme per apoiar la seva candidatura, fent esperar una notridíssima votació a son favor.

LA GARRIGA

El Diumenge dia 20, vingué a donar un miting el Sr. Torras de Granollers, acompanyat d'alguns dels seus companys als que s'ajuntaren aquells senyors d'aquesta localitat que sempre van de braset amb aquell senyor, i aquestos senyors donaren el miting, en el que com sempre, en lloc de predicar ideals enlairats que sempre deuen respectarse encar que sigan contraris al que hom pensa, s'entretingueren tan sols en rebaixar a distingidas i respectades personalitats de La Garriga, lo que feu que'ls pocs que'ls escoltaven els oiren amb fastic, resultant un complert fracàs el tal miting.

El Sr. Torras i sobretot els seus amics de La Garriga, s'haurien de convencer que mal parlant de les persones dignes i prestigioses no si guanya res, al contrari s'hi pert, perque en poblacions com aquesta tots ens coneixem i sabem qui val i qui no val i no nesesitem que'ns ho vinguin a dir els de fora, ja ho sabem prou bé nosaltres.

LOCALS:

Per no demorar la sortida del present número, s'ha tirat aquest sense tenir composta la plana d'anuncis; dispensinos els anunciants, amb la seguretat que desde'l pròxim número quedarà substatada aquesta falta que la pressura del temps no 'ns deixa cumplir avui.

En la sessió reglamentaria celebrada per la Lliga Regionalista de Granollers, per a la renovació de càrrecs de la Junta Directiva quedaren nomenats.

President.	Jaume Serra i Dachs
Vis-President.	Vicens Camp i Nadal
Tresorer.	Josep M. ^a Masó i Puigdueta
Secretari.	Josep Sala i Badal
Vis-Secretari.	Josep Tapias i Canal
Vocals.	Jaume Joseph i Vilardebó
«	Pere Barangé i Bachs
«	Pere Roig i Plá

Delegats a la Junta d'Acció Granollerina:
Jaume Serra i Dachs, Vicens Camp i Nadal i Jaume Joseph i Vilardebó.

Uns quants joves entusiastes de aquesta localitat s'han emprés la construcció d'un camp d'sports digne de la nostra Vila.

Contindrà un camp de fútbol, tres pistes de tennis, altres per carreres a peu i bicicletes i secció d'atletisme, formant un conjunt capaç de satisfacer al mes exigent.

Sembla que la inauguració será per la primera Pasqua.

Esperem noves per comunicar als nostres lectors, felicitant per endavant als iniciadors de tan bella obra.

Per a dissapte está anunciada una vetllada literaria-musical a càrrec de la «Joventut Alhambrina» en el saló-teatre de la societat L'Alhambra.

Després de llegir-se diferents poesies se representarà el drama en un acte «Ferit del Cor».

Tip. J. Joseph. Teléfono 101 - Granollers

El Vallès Nou

Periòdic Regionalista

